

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ІНСТРУКЦІЯ № 5
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ЗАВІДУВАЧА ГОСПОДАРСТВОМ

м. Харків

2023 р.

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
ВСП «ХТЕФК ДТЕУ»
“08” лютого № 19-К

Інструкція № 5
з охорони праці завідувача господарством

1. Загальні положення.

Працівник зобов'язаний піклуватись про особисту безпеку а також безпеку навколишніх людей під час виконання робіт на підприємстві або на час перебування на території підприємства.

За порушення вимог безпеки з охорони праці працівник притягується до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та карної відповідальності. (ст.14 розділ перший, ст. 44 Закону України «Про Охорону праці»).

1.1. До роботи на посаді завідувача господарством допускаються особи жіночої та чоловічої статі, яким виповнилося 18 років.

1.2., У процесі роботи працівник зобов'язаний чітко дотримуватися даної інструкції з охорони праці, правил особистої гігієни, тримати в чистоті робоче місце.

1.3. З метою забезпечення вимог охорони праці завідувач господарством зобов'язаний:

- знати і виконувати свої посадові обов'язки, дану інструкцію з охорони праці, порядок дій при будь-якій надзвичайній ситуації та евакуації;
- пройти вступний інструктаж і первинний інструктаж на робочому місці;
- дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку коледжу;
- дотримуватися вимог особистої гігієни, утримувати в чистоті робоче місце;
- здійснювати контроль за санітарно-гігієнічним станом будівель, приміщень, майна коледжу;
- забезпечувати дотримання вимог охорони праці при експлуатації будівлі та обладнання коледжу;
- забезпечити безпеку при перенесенні тягарів і використанні транспортних засобів на території коледжу;
- організувати проведення щорічних вимірювань опору ізоляції для усіх електроустановок та електрообладнання коледжу;

1.4. придбавати за заявкою спецодяг, робоче взуття та індивідуальні засоби захисту для працівників коледжу.

1.5. Завідувач господарством повинен дотримуватись правил пожежної безпеки. Знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння, напрями і шляхи евакуації при виникненні пожежі чи іншої надзвичайної ситуації.

1.6. У разі недотримання або порушення цієї інструкції завідувач господарством притягується до дисциплінарної відповідальності у відповідності з

встановленими правилами внутрішнього трудового розпорядку і, за необхідності, підлягає позачерговій перевірці знань норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Перед початком роботи завідувачу господарством необхідно уважно оглянути робоче місце, перевірити справність електрообладнання, електроосвітлення у своєму адміністративному кабінеті.

2.2. При виконанні посадових обов'язків на завідувача господарством може вплинути такі небезпечні і шкідливі фактори:

- ураження електричним струмом при включенні або виключенні освітлення в приміщеннях, використання пошкоджених електричних приладів;

- зниження працездатності і погіршення загального самопочуття внаслідок перевтоми у зв'язку з надмірною фактичною тривалістю робочого часу та (або) інтенсивністю виробничих дій;

- перенесення вантажу, маса якого перевищує гранично допустимі норми (норма 5-10 кг);

- отримання травми під час роботи несправним інструментом;

- отруєння при знаходженні в приміщенні, в якому виконуються роботи з фарбами і розчинниками.

2.3. Отримати інформацію про наявність недоліків, виявлених під час чергування сторожа.

2.4. Здійснити обхід приміщень та території коледжу на предмет виявлення недоліків, які загрожують здоров'ю та життю працівників, поломок і пошкоджень обладнання, меблів, дверей, вікон, санвузлів, раковин, опалення, водопостачання, каналізації, електроосвітлення тощо.

2.5. Забороняється допускати до роботи обслуговуючий персонал коледжу при наявності на територіях обслуговування не усунених недоліків і несправностей.

2.6. Організувати виконання завдань обслуговуючим персоналом, робітниками, дати вказівку усунути виявлені недоліки в приміщеннях і на території навчального закладу, в системах водопостачання, опалення, каналізації тощо.

2.7. Підготувати і видати працівникам інструмент і пристосування, перевірити їх справність, видати засоби індивідуального захисту і проконтролювати їх правильне застосування співробітниками.

2.8. Перед виконанням самостійно визначеної фізичної роботи вивчити послідовність і безпечні прийоми її виконання, вивчити інструкції з використання й експлуатації конкретного інструменту.

3. Вимоги безпеки під час роботи.

3.1. У процесі виконання своїх посадових обов'язків необхідно суворо дотримуватися вимог охорони праці, правил особистої гігієни, протипожежної безпеки.

3.2. Стежити за чистотою і порядком на робочому місці.

3.3. При виконанні роботи з використанням комп'ютера, принтера, дотримуватися заходів безпеки від ураження електричним струмом:

3.4. При тривалій роботі з документами і на комп'ютері з метою зниження стомлення очей через кожну годину роботи обов'язково робити перерву на 10-15

хв, під час якої слід виконувати комплекс вправ для очей, фізкультурні паузи і хвилинки.

3.5. При недостатньому денному освітленні включати освітлення в кабінеті, а також в холах, коридорах, на сходових майданчиках для попередження травмування працівників навчального закладу. У темний час доби своєчасно включати зовнішнє освітлення.

3.6. У зимовий період часу регулярно контролювати безпечну для оточуючих очистку сходинок сходів від снігу та льоду, посипання працівниками доріжок піском під час ожеледиці.

3.7. Запобіжні заходи для завідувача господарством:

- при перевезенні або перенесенні завгоспом інструментів, гострі частини необхідно закривати захисними чохлами, в такому ж вигляді зберігати;

- перед використанням драбини потрібно перевірити її стійкість (шляхом огляду і опробування слід переконатися в тому, що вона не може зісковзнути з місця або бути випадково зрушена);

- готувати фарби для виконання малярних робіт, які виділяють шкідливі для здоров'я людей летючі пари, дозволяється тільки при відкритих вікнах або за наявності вентиляції;

- забороняти залишати без нагляду скло, інструменти, цвяхи, саморізи та інші дрібні деталі, щоб уникнути травмування працівників коледжу;

- переносити вантажі вагою не більше 5 кг для жінок, а вдвох не більше 20 кг.

- переносити матеріали або вантажі виключно в рукавицях;

- не допускати наявності відкритих струмоведучих частин у електроприладів, електричних рубильників, штепсельних розеток і вимикачів.

3.8. При виконанні робіт на складі необхідно пам'ятати:

- матеріальні засоби повинні зберігатися на стелажах за найменуванням;

- вага матеріальних засобів не повинна перевищувати допустимого навантаження на полицю стелажа;

- розмішувати матеріальні засоби необхідно за принципом: більш важкі – на нижніх полицях, більш легкі – на верхніх полицях;

- підйом і спуск матеріальних засобів зі стелажів здійснюється тільки зі справних і випробуваних драбин, для цього необхідно міцно встановити драбину, перевірити стійкість її установки перед підйомом;

- лакофарбові матеріали повинні зберігатися тільки в металевій тарі;

- при попаданні фарби на шкіру – видалити, протерши тампоном, змоченим в ацетоні, після чого добре промити шкіру теплою водою з милом.

3.9. Регулярно перевіряти санітарно-гігієнічний стан приміщень коледжу, наявність інструкцій з охорони праці на робочих місцях обслуговуючого персоналу.

3.10. Не захаращувати проходи, запасні виходи евакуації, підходи до засобів пожежогасіння,

3.11. При виконанні працівниками дорученої роботи, стежити за дотриманням безпечних методів роботи, за справністю обладнання, вживати заходів з їхнього ремонту або вилучати з експлуатації.

3.12. Приміщення утримувати в повній чистоті.

3.13. Необхідно негайно проводити заміну або усувати порушення ізоляції струмоведучих частин у електроприладів, електричних рубильників, штепсельних розеток і вимикачів.

3.14. Здійснювати своєчасне та якісне заточування інструменту, правильне його зберігання.

3.15. Негайно вживати заходів щодо усунення нерівностей, щілин, вибоїн в підлозі, а також утримувати його в чистоті

3.16. Керівництво вантажно-розвантажувальними роботами доручати особам, які можуть забезпечити безпечні прийоми при виконанні даної роботи.

3.17. Транспортування рідких речовин, поміщених у скляну тару, повинеа проводитися в спеціальних пристроях, що забезпечують повну безпеку транспортування (в ящиках з ручками).

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи.

4.1. Перевірити чистоту робочих місць і приміщень коледжу.

4.2. Перевірити вимикання електроустановок, приладів та освітлення працівниками коледжу. Оглянути всі приміщення, вимкнути світло.

4.3. Перевірити роботу систем водопостачання, опалення і каналізації в коледжу.

4.4. Привести в належний порядок своє робоче місце.

4.5. При виявленні залишеного робочого інструменту обслуговуючого персоналу, прибрати його на склад.

4.6. Переконатися у пожежній безпеці кабінету, знеструмити все електрообладнання, щільно закрити вікна.

4.7. Вимкнути освітлення і закрити на замок двері.

4.8. При наявності зауважень, виявлених недоліків у процесі роботи, які впливають на безпеку праці і вимагають невідкладного виправлення і рішення, повідомити заступника директора з адміністративно-господарською діяльністю.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.1. Завідувачу господарством в коледжі забороняється приступати до роботи при поганому самопочутті або раптовій хворобі.

5.2. При попаданні до очей різних миючих або дезінфікуючих засобів, необхідно негайно ретельно промити очі водою і закапати альбуцидом.

5.3. Якщо в процесі роботи відбулося забруднення робочого місця, роботу призупинити до видалення забруднюючих речовин.

5.4. При виявленні небезпечної ситуації (пожежа, повітряна тривога, радіаційна небезпека, неполадки в електрогосподарстві тощо) заспокоїтись і заспокоїти оточуючих. Оцінити важкість аварійної ситуації.

5.5. Не усувати самому несправностей електромережі та електрообладнання, а вимкнути загальне електропостачання.

5.6. При виявленні пожежі:

- негайно викликати пожежну частину за телефоном 101;
- повідомити заступника директора з адміністративно- господарської роботи або директора;

- вжити заходів згідно з планом евакуації на випадок пожежі та вивести людей у безпечне місце;

- організувати роботу щодо збереження державного майна та цінних паперів.

5.7. При появі сторонньої особи, яка застосовує протиправні дії щодо його безпеки або оточуючих, викликати поліцію за телефоном 102.

5.8. У випадку травмування себе, або інших працівників необхідно звернутися до медичного працівника, викликати швидку допомогу 103 або за необхідності надати першу долікарську допомогу, повідомити заступника директора з навчальної роботи.

5.9. Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно приступити до проведення штучного дихання та зовнішнього масажу серця, негайно викликати за телефоном 103 швидку медичну допомогу.

5.10. Дії при ураженні електричним струмом:

- необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;

- при відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно зробити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення починати необхідно негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу (103).

5.11. Дії при пораненні:

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет і накласти стерильний перев'язувальний матеріал;

- якщо індивідуального пакета не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту тканину (носову хустинку тощо). На те місце тканини, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель розчину йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти тканину на рану. Особливо важливо застосовувати розчин йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.12. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах необхідно пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;

- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет;

- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався;

- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.13. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами в жодному разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом;

- при опіках другого ступеня (пухирі), при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.14. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом, складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хв; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи шматок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.15. Дії під час сигналу «Повітряна тривога»:

- негайно здійснити оповіщення працівників та відвідувачів приміщення про повітряну тривогу;

-повідомити про надзвичайну ситуацію відповідні служби (ДСНС, поліція, медична допомога), керівника коледжу;

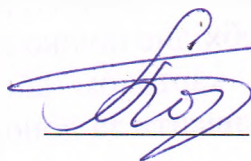
-організувати евакуацію працівників до укриття;

- організувати зустріч підрозділів рятувальних служб;

- надати медичну допомогу постраждалим;

При усіх випадках аварійній ситуації, а також якщо стався нещасний випадок з працівником, студентом, негайно повідомити керівника коледжу і інженера з охорони праці. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

Провідний інженер
з охорони праці

Олександр БОРИСЕНКО